

Hummari og alilaksur ólíka fyri lógini

Kári Thomsen

Ólíka fyri lógini - kann í størsta mun sigast um tað viðferð hummaravinnan á Árnafirði hevur verið fyri. Skilt er at kært hevur verið til Vinnukærunevndina og til Løgtingsins umboðsmann, har hvørjin av hesum stovnum kundu geva viðhald í kæruni at verða tvungin at flyta av hummaraøkinum. Nýtsla av diflubenzuron til lúsaviðgerð oyðir hummara langt burturi frá aliðkinum - heilt út í 1 kilometur frá-støðu. Hetta er staðfest í Noreg, og má roknað við at

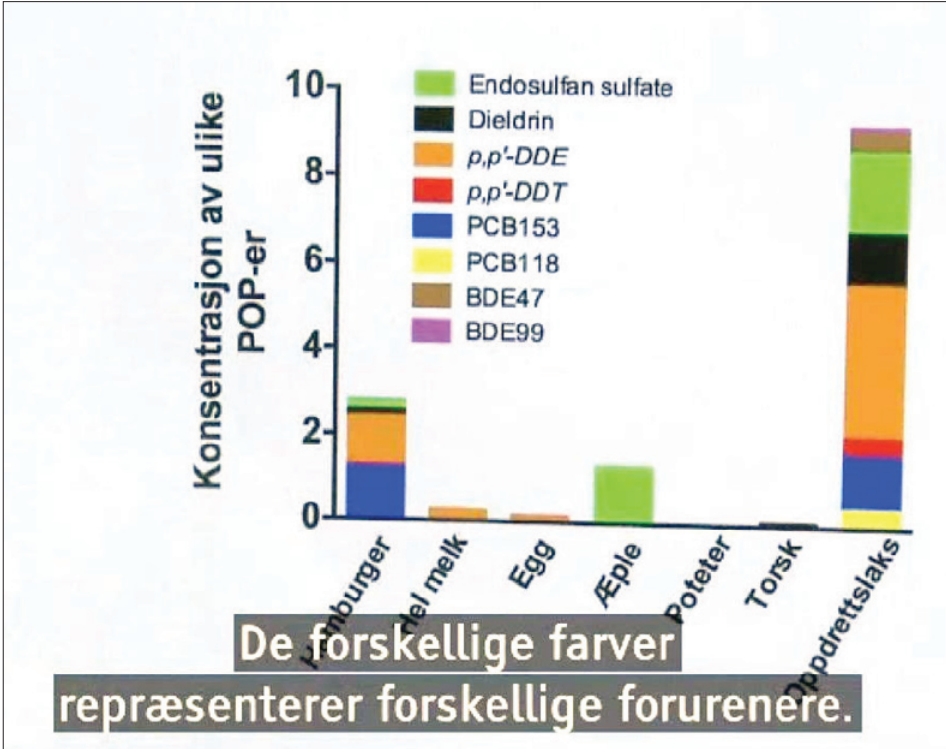
Heilsufrøðiliga Starvsstovan veit um hetta, og at slíkt tí ikki kann heimilast sambært Umhvørvirlóginum, kapítul 5 fyri serstakt dálkandi virksemi, afturat at løgtingslógini um aling av fiski ikki loyvir aling um hon stríðir ímóti løgtingslógini um náttúrufríðing. Alilógini sigur eisini greitt, at áhugamálini í økinum (Árnafjørður) skulu avvigað i mun til:

- 1) tørvin hjá umsøkjaranum
- 2) móguliga nýtslu av økinum til annað alivirksemi
- 3) aðra nýtslu av økinum
- 4) verndaráhugamál annars samb. §11 um náttúrurufriðing, fornminni o.a.

Tá tað er staðfest at hummaraveiði ikki kann fremjast har aling er innan fyri ein kilometur, kann Bakkarfrost - sæmbært lógini um aling av fiski - heilt greitt ikki fáa loyvi at flyta sítt virksemið, soleiðis sum nú er gjørt. Heilsufrøðiliga Starvsstovan

hevur enntá referansu til norskar royndir av slíkum. Og víðari lúkur hummaraveiðan øll krøv til burðardyggt virksemið, og tað ger alivinnan tvørturímóti á ongan hátt.

Hummaravinnan á Árnafirði eigur at biða Vinnukærunevndina og Løgtingsins Umboðsmann at viðgera kærana av nýggjum, tá greiðar upplýsingar frá Noreg vísa, at hummaraveiða ikki kann fara fram har aling er, og at hetta heilt greitt ikki er í samsvar við ásetingar í lógini um aling av fiski. Eitt burðardyggt virksemið er frammaundan á Árnafirði, og tí kann eitt annað virksemið, ið enntá ikki er burðardyggt, dálkar umhvørvið illa, og er beinleiðis oyðandi fyri tað virksemið, ið er á staðnum, ikki fáa ein framhjárætt. Tað sigur eitt hvørt vanligt vit og skil - og eiga hummaramenninir á Árnafirði tí ein greiðan framhjárætt at hava sítt virksemið á fjørðinum.

Myndin vísir munin á POP-dálkingarevnum millum alilaks, tosk og aðra matvøru.

Varð rætt atborðið, fekk Bakkarfrost boð at avrigga sítt virksemið á Árnafirði, tá tað er skaðiligt fyri humm-

araveiðuna og annars alt lívfrøðiliga margfeldið á fjørðinum.

Nú skulu vit styrkja Klaksvíkar Sjúkrahús

Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttir

Løgtingskvinna fyri Fólkaflakkin

Undirritaða setti landsstýrismanninum í heilsumálum, Karsten Hansen, skrivligan fyrispurning 29. januar 2014, har spurt var um, hvørjar funksjónir skuldu vera á Klaksvíkar Sjúkrahúsi. Hvussu við endurvenjingini? Um landsstýrismaðurin ætlaði, at urologi, ortopædiin og medisinska viðgerðin skuldu vera á Klaksvíkar Sjúkrahúsi? Síðst, men ikki minst, hvussu landsstýrismaðurin ætlar at skipa

føroyska heilsuverkið fram-yvir.

Soleiðis svarar Karstin
Á Tingfundi fríggjadagin 4. apríl svaraði Karsten Hansen, landsstýrismaður, fyrispurninginum soleiðis:

Tað er rætt, at tað í eini grein í Norðlýsinum varð nevnt, at landsstýrismaðurin í heilsumálum fer frá í summar ella í heyst. Í hesum sambandi kennir landsstýrismaðurin ikki til, at tað er tikið nýkur endalig niðurstøða til nær landsstýrismaðurin fer frá, og tí ávirkar hetta ikki tað arbeiðið sum í lóguni verður framt á heilsuøkinum.

Í sjúkrahúslógini er ásett, at sjúkrahúsverkið fevnir um trý sjúkrahús. Eisini er ásett, at tað við hvørt av sjúkrahúsunum verður í minsta lagi sett eitt medisinskt og eitt kirurgiskt yvirlæknastarv. Landsstýrismaðurin hevur ongar ætlanir um at broyta hesi viðurskifti og tí verður medisinsk og kirurgisk við-

gerð framhaldandi bjóða á Klaksvíkar sjúkrahúsi. Innan kirurgiska økið er tað serliga innan ortopediska økið, at sjúkrahúsið hevur verið undangongusjúkrahús. Talan er um eitt øki, sum okkara grannalond í stóran mun leggja út á smærri sjúkrahús og tí heldur landsstýrismaðurin, at tað er natúrligt at hetta virksemi, sum hevur verið seinastu 40 árini á sjúkrahúsinum, heldur áfram í Klaksvík.

Urologi

Tá ið tað viðvíkur urologi, so er tað komið eitt tilmæli frá stýrisbólkunum fyri krabbameinsøkið um at fara undir eina royndarverkætlan á sjúkrahúsum. Serlæknin í urologi, sum arbeiðir sum konsulentur á Klaksvíkar sjúkrahúsi, situr í stýrisbólkunum og hevur havt ein sentralan leiklut í arbeiðinum at orða tilmælið. Hendan skipan byggir á eina tvørgangandi skipan, ið verður samskipað

millum sjúkrahúsini, har allir sjúklingar í Føroyum við urologiskari onkologi (krabbamein) verða ávístir til viðgerð umvegis ein ábyrgdarhavandi yvirlækna. Hetta fyri at tryggja eina so javna góðsku sum gjørligt og fyri at økja um tryggleikan hjá sjúklingunum. Ein tilílk skipan vil tryggja at tað framhaldandi verður urologiskt virksemi á Klaksvíkar sjúkrahúsi. Arbeiðið hevur verið við at greina nærri, hvussu ein tilílk skipan kann setast í verk. Landsstýrismaðurin ætlar, at skipanin verður sett í verk í næstum. Royndirnar frá hesi skipan skulu eftir ætlan nýtast til at seta líknandi skipanir í verk innan onnur serlæknaøkir, soleiðis at virksemi í nógv størri mun verður samskipað millum sjúkrahúsini og tryggjar eitt stóðugt virksemi á øllum sjúkrahúsum.

Endurvenjing

Landsstýrismaðurin metir,

at tann parturin sum viðvíkur endurvenjing, er natúrligur at hava á einum sjúkrahúsi. Endurvenjing er ein týðningarmikil partur av heilsunýskipanini og í lóguni verður arbeiðið við eini lóg á økinum. Landsstýrismaðurin hevur als onga ætlan um at niðurlaga endurvenjing í sjúkrahúsverkinum – heldur tvørturímóti – og hetta verður eisini galdandi fyri Klaksvíkar sjúkrahús.

Serlæknaætlan

Sum kunnugt legði landsstýrismaðurin eina heilsunýskipan til aðalorðaskiftis í november, sum setur serligt fokus á at seta í verk fyrirbyggjandi átøk og at styrkja primera geiran. Í fyrsta hálv-ári 2014 er raðfest, at seta serligt fokus á at fremja tey átøk, sum eru umrødd í heilsunýskipanini, umframt onnur fyrirbyggjandi tiltøk. Samstundis er eisini skjótul settur á arbeiðið at umskipa serlæknavirksemið í Føroyum, m.a. við tilmælinum

um urologi. Ætlanin er, at arbeiðið at gera eina serlæknaætlan fyri Føroyar fær eina enn hægri raðfesting seinna hálvár.

Nú skal okkurt henda

Eg haldi, at tíðin er komin, har Karsten Hansen, landsstýrismaður sker í gjøgnum. At hann sigur, hvørjar funksjónir skulu vera á Klaksvíkar sjúkrahúsi. At hann sigur, hvussu endurvenjingin skal skipast o.s.fr.

Sostatt vil eg heita á landsstýrismannin at skera í gjøgnum, so núverandi funksjónir framhaldandi verða varðveittar og enntá styrktar á Klaksvíkar sjúkrahúsi.